

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

BENIZELOY 55, 65403 KABAΛA

ΤΗΛ.: 2510 222942, FAX: 2510 231505

E-mail: geoteeam@otenet.gr

Web site: www.geotee-anmak.gr

Πληροφορίες: Αμπελίδης Θεόδωρος

Ορθή επανάληψη
Καβάλα, 12 Μαρτίου 2015

Αριθ. Πρωτ: 176

Προς: -Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών,
Ναυτιλίας και Τουρισμού
κ. Γιώργο Σταθάκη
-Αναπληρωτή Υπουργό
Παραγωγικής Ανασυγκρότησης,
Περιβάλλοντος & Ενέργειας
κ. Ευάγγελο Αποστόλου

Κοιν.: Όπως ο πίνακας

Θέμα: «Αναγκαιότητα της επαναφοράς της δενδρώδους βλάστησης εκατέρωθεν των καναλιών στα Τενάγη Φιλίππων»

Το Παράρτημα Ανατολικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας υπηρετώντας το ρόλο του, που είναι αυτός του θεσμοθετημένου συμβούλου σε θέματα πρωτογενούς παραγωγής και προστασίας περιβάλλοντος και με αφορμή τα πρόσφατα πλημμυρικά φαινόμενα στα Τενάγη Φιλίππων, θέλει να σας υποβάλει μια πρόταση η υλοποίηση της οποίας θα έχει πολλαπλά οφέλη στην περιοχή μας, στους κατοίκους της, στο περιβάλλον και στην εθνική οικονομία γενικότερα και επιπλέον θα μετριάσει τα έντονα πλημμυρικά φαινόμενα που παρουσιάζονται τα τελευταία χρόνια.

Πιο συγκεκριμένα, όπως πιθανόν να γνωρίζετε, τα Τενάγη Φιλίππων πέραν του ότι είναι ένας μοναδικός και ιδιαίτερος τυρφώνας παγκοσμίως με βάθος που ξεπερνά τα 190 μέτρα, είναι και μια καλλιεργούμενη έκταση που προήλθε από την αποξήρανση μιας ελώδους έκτασης τη δεκαετία του 1930. Έκτοτε τα καλλιεργούμενα εδάφη που προήλθαν (Τενάγεια και παρατενάγεια περιοχή συνολικής έκτασης 104.000 στρ.) διανεμήθηκαν σε ακτήμονες των γύρω χωριών πολλοί από τους οποίους ήταν πρόσφυγες της μικρασιατικής καταστροφής. Ο συγκεκριμένος παραγωγικός κλήρος αποτέλεσε το αποτελεσματικότερο εργαλείο για αυτούς τους ανθρώπους ώστε να ξαναφτιάξουν τη ζωή τους και να ευημερήσουν. Και αυτό συνέβη διότι τα καλλιεργούμενα εδάφη ήταν πολύ παραγωγικά λόγω του γεγονότος ότι πρόκειται για οργανικά εδάφη με την οργανική ουσία να ξεκινάει κάτω από 10% περίπου και να φτάνει μέχρι και πάνω από 90% (στοιχεία από: Εδαφολογική μελέτη Τεναγών Φιλίππων, ΕΘΙΑΓΕ, 2001). Τα πλεονεκτήματα αυτού του είδους των εδαφών για τις καλλιέργειες είναι πολλά (συγκράτηση θρεπτικών στοιχείων, ιδανική δομή και πορώδες του εδάφους, αερισμός ριζικού συστήματος, συγκράτηση

ωφέλιμης για τα φυτά εδαφικής υγρασίας κ.α.). Μεγάλο τους πρόβλημα όμως ήταν - και σήμερα είναι ακόμα μεγαλύτερο (μετά από τη συνίζηση και την καθίζηση αυτών των εδαφών) - η υπερβολική συσσώρευση απορρεόντων υδάτων και η συχνή πλημμύρα των εδαφών αυτών. Το γεγονός αυτό το είχαν προβλέψει οι μελετητές του έργου και για αυτό είχαν κατασκευάσει ένα πυκνό και ευρύ δίκτυο στραγγιστικών τάφρων, οι οποίες κλιμακούμενες σε μέγεθος καταλήγουν στην κεντρική στραγγιστική διώρυγα που μεταφέρει όλα τα απορρέοντα ύδατα στον Αγγίτη ποταμό. Η τάφρος αυτή με τα θυροφράγματα της χρησιμεύει και ως μηχανισμός λειτουργίας ενός ακόμα μοναδικού και σημαντικού φαινομένου για τις καλλιέργειες της περιοχής, αυτού της υπάρδευσης τους, όπου τους καλοκαιρινούς μήνες κλείνονται τα θυροφράγματα και ανεβαίνει ο υπόγειος υδροφόρος ορίζοντας ποτίζοντας έτσι τις καλλιέργειες της περιοχής. Σε μια περιοχή όπου οι κυριότερες καλλιέργειες είναι το καλαμπόκι, η σόγια και ο ηλιάνθος.

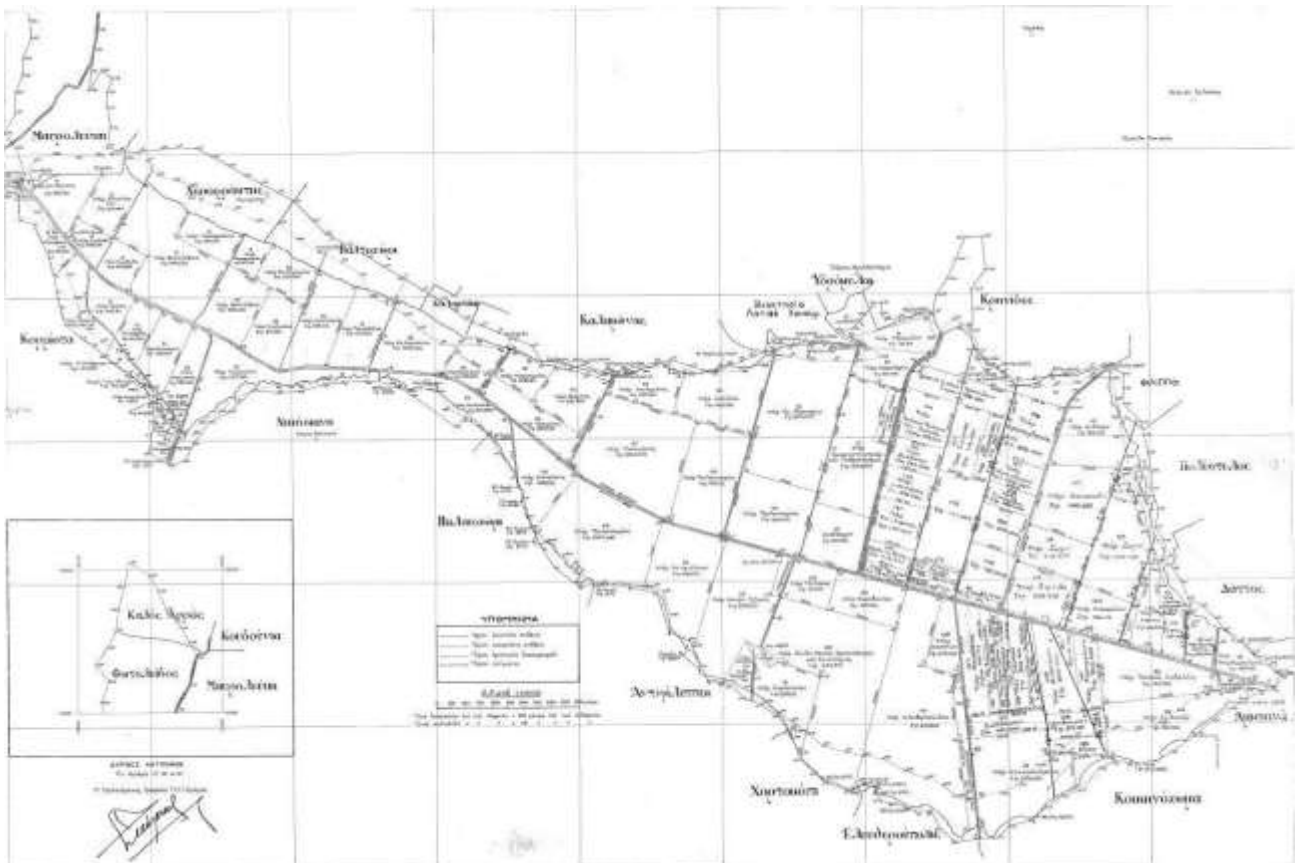

Πλημμυρισμένες εκτάσεις στην περιοχή Τεναγών Φιλιππων του Ν. Καβάλας (22-02-2010)

Άποψη τμήματος των πλημμυρισμένων Τεναγών δίπλα στην Ελευθερούπολη (10-3-2015)

Για να αποκτήσετε όμως καλύτερη άποψη για τη περιοχή των Τεναγών Φιλιππων και το στραγγιστικό της δίκτυο μπορείτε να ανατρέξετε στο παρακάτω σκαρίφημα – χάρτη της περιοχής:

Το κεντρικό κανάλι έχει εκατέρωθεν κοινόχρηστες ζώνες έργων 50 μέτρων, οι οποίες ανήκουν στο νυν Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Παλαιότερα αυτές οι

εκτάσεις είχαν παραχωρηθεί στο δασαρχείο, το οποίο τις φύτευσε με λεύκες και μετέπειτα τις υλοτόμησε. Έκτοτε οι ζώνες αυτές έχουν καταπατηθεί και χρησιμοποιούνται για γεωργική χρήση και δεν ξαναδασώθηκαν. Η αναγκαιότητα δάσωσης αυτής της έκτασης κυρίως στην κεντρική τάφρο αλλά και στα τρικάναλα είναι προφανής και θα προκύψουν πολλά και ποικίλα οφέλη τα οποία συνοψίζονται στα παρακάτω:

- **Θετική επίδραση αυτής της δάσωσης στα συχνά φαινόμενα πλημμύρας.**
- Σταθεροποίηση των πρानών στις αποστραγγιστικές τάφρους οπότε δεν θα διαβρώνονται πλέον τα τοιχώματα τους.
- **Δεν θα μπορούν να γίνονται λόγω της δάσωσης, καταπατήσεις και μπάζωμα** της κοινόχρηστης ζώνης που υπάρχει εκατέρωθεν των καναλιών για να αυξήσουν την καλλιεργούμενη έκταση. **Μπάζωμα που εντείνει τα φαινόμενα πλημμύρας.**
- Παραγωγή ξυλείας για βιοτεχνική και βιομηχανική χρήση και για κοινωφελείς σκοπούς.
- Αντικείμενο απασχόλησης δασικών συνεταιρισμών σε αυτήν την δραστηριότητα.
- Βελτίωση μικροκλίματος της περιοχής και μείωση της δυσμενούς επίδρασης των ακραίων καιρικών φαινομένων (π.χ. καύσωνας) στις καλλιέργειες.
- Βελτίωση εδαφικών συνθηκών της περιοχής και μείωση της συνίζησης και καθίζησης του εδάφους των Τεναγών.
- Σκίαση των καναλιών και δημιουργία νέων ενδιαιτημάτων για την πανίδα και ιχθυοπανίδα της περιοχής και γενικότερα βελτίωση της βιοποικιλότητας, δημιουργώντας ένα νέο οικοσύστημα που ενδεχομένως να αυξήσει την κυνηγετική δραστηριότητα στην ευρύτερη περιοχή και όπου αυτή επιτρέπεται.
- Δημιουργία προστατευτικού ανεμοφράκτη για τις καλλιέργειες, διότι σε ανοικτές πεδιάδες είναι αποδεδειγμένη η μείωση της παραγωγικότητας τους λόγω ισχυρών επικρατούντων ανέμων (π.χ. λίβας στην ανθοφορία του αραβόσιτου).
- Καλό είναι η φύτευση να γίνει με σκλήνθρο, ασημόλευκα, Φράξος ολότριχος *Fraxinus pallisiae*, Ιτιά *Salix* sp που ήταν τα αυτοφυή είδη στην περιοχή και όχι με ξενικά είδη, ώστε να συνάδει με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής. Για ταχύτερη ανάπτυξη όμως προτείνεται η μαύρη λεύκη (καβάκι)
- Περισσότερες λεπτομέρειες για τα οφέλη ύπαρξης τέτοιων δασωμένων εκτάσεων μπορείτε να βρείτε και στη συνημμένη βιβλιογραφία που σας παραθέτουμε στο τέλος του κειμένου.

Επειδή πρόκειται για μια μεγάλη έκταση και το κόστος μιας τέτοιας δάσωσης είναι μεγάλο θα προτείναμε την ένταξη ενός τέτοιου έργου στο νέο ΕΣΠΑ ή στον δεύτερο

πυλώνα της νέας ΚΑΠ (π.χ. στο πρόγραμμα της δάσωσης των γεωργικών εκτάσεων). Εάν και αυτό δεν μπορεί να γίνει, υπάρχει η εναλλακτική πρόταση να δοθεί τμηματικά αυτή η έκταση σε δασικούς συνεταιρισμούς που υπάρχουν στην περιοχή με τη μορφή της παραχώρησης για χρήση και οι οποίοι θα την δενδροφυτεύσουν και θα την διαχειρίζονται για την παραγωγή ξυλείας. Έτσι θα δοθεί δουλειά σε συμπολίτες μας, θα παραχθεί δασικός πλούτος που θα αποφέρει έσοδα στην τοπική οικονομία και στο δημόσιο μέσω των εισφορών στο πράσινο ταμείο και άλλων φορολογικών υποχρεώσεων από αυτή την οικονομική δραστηριότητα (ΦΠΑ κ.λ.π.) χωρίς να συνυπολογίσουμε τα επιπρόσθετα και πολλαπλά περιβαλλοντικά οφέλη. Πέραν αυτών, θα μπορέσει η πολιτεία να ασκήσει και κοινωνική πολιτική για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιδράσεων της κρίσης χορηγώντας μέρος της παραγόμενης ξυλείας σε οικογένειες που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα για να καλύψουν τις ανάγκες θέρμανσής τους για τον χειμώνα.

Κ. Υπουργοί,

Η ανωτέρω πρόταση μας κινείται στα πλαίσια και υπηρετεί τους σκοπούς της παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας μας, που είναι από τους βασικούς στόχους της νέας κυβέρνησης, χωρίς να επιφέρει δημοσιονομικό κόστος για τον κρατικό προϋπολογισμό. Επιπλέον θα συμβάλει και στη μείωση των πλημμυρικών φαινομένων. Για να υλοποιηθεί όμως ένα τέτοιο εγχείρημα θα πρέπει να υπάρξει δραστική παρέμβαση από μέρους σας ώστε να αρθούν όλες οι γραφειοκρατικές αγκυλώσεις που εμποδίζουν το όλο εγχείρημα από το ξεκίνημα του. Άλλωστε και στο παρελθόν είχανε γίνει ανάλογες προσπάθειες και δεν ευοδώθηκαν.

Γνωρίζοντας λοιπόν την ευαισθησία σας σε τέτοια θέματα παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή πληροφορία.

Ο Πρόεδρος της Δ.Ε.
του ΓΕΩΤΕ.Ε.
Ανατολικής Μακεδονίας

Ζαφείρης Μυστακίδης

Πίνακας κοινοποίησης:

- Περιφέρεια Α.Μ.Θ. & Κ.Μ.
- Βουλευτές Καβάλας, Δράμας, Σερρών
- Δήμος Καβάλας, Παγγαίου
- Δήμος Δοξάτου, Προσοτσάνης, Αμφίπολης
- Δασαρχείο Καβάλας, Δράμας, Σερρών
- ΤΟΕΒ της περιοχής
- ΕΑΣ Καβάλας & Παγγαίου
- Σύλλογος Αγροτών Καβάλας
- Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
- Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
- Μέλη του Παραρτήματος

Συνημμένη Βιβλιογραφία σε εξωτερικό αρχείο pdf:

Πηγή: Τσιούρης Σ.Ε., Σώκος Χ.Κ. 2014. Περιβαλλοντικές αξίες των περιθωρίων των αγρών και η συμβολή τους στη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Γεωτεχνικά Επιστημονικά Θέματα, σειρά Ι, τόμος 23, τεύχος 2: 30-39.»